

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 2085/97/EY,
tehty 6 päivänä lokakuuta 1997,
kirjan ja lukemisen alaa koskevasta kääntämisen kattavasta tukiohjelmasta
(ARIANE)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 128 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 189b artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾, ottaen huomioon sovittelukomitean 28 päivänä toukokuuta 1997 hyväksymän yhteisen ehdotuksen,

sekä katsovat, että

- 1) tietoyhteiskunnan aikakaudella kirja ja lukeminen ovat edelleen sopivin tiedonlevityksen väline, ja on otettava huomioon kirjan, audiovisuaalisen tekniikan ja multimedian toisiaan täydentävä luonne,
- 2) kaikissa yhteisön kirja-alan ohjelmissa on otettava huomioon kirjan kaksoisluonne eli se, että kirja on samalla sekä kulttuurihyödyke että taloudellinen hyödyke,
- 3) lukemista suosittuna harrasteena voidaan kannustaa yhteisön ohjelmilla erityisesti koulutuksen ja kulttuurin aloilla,
- 4) kirjan tuotantoketjussa on erotettava luominen, julkaiseminen, kääntäminen ja levitys, ja tätä ohjelmaa (Ariane) voidaan pitää huomattavana kirja-alaa edistävänä kulttuuritoimintana,
- 5) perustamissopimuksessa annetaan yhteisön tehtäväksi:
 - myötävaikuttaa siihen, että jäsenvaltioiden kulttuurit kehittyvät kukoistaviksi pitäen arvossa niiden kansallista ja alueellista monimuotoisuutta,
 - pyrkiä toiminnallaan rohkaisemaan jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä sekä tarvittaessa tuke-

maan ja täydentämään niiden toimintaa erityisesti taiteellisen ja kirjallisen luovan toiminnan aloilla,

- suosia yhteistyötä kolmansien maiden sekä kulttuurin alalla toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen, erityisesti Euroopan neuvoston kanssa,

- 6) kääntämisen edistäminen, samoin kuin erityisesti kirjan ja lukemisen alan erikoistuneiden eurooppalaisten toimijoiden kumppanuutena toteutettavien aloitteiden tukeminen, myötävaikuttaa:

- Euroopan kansojen kulttuurin ja historian tunteeseen ja levitykseen,

- kirjallisen luomisen ja kirjallisen perinnön monipuolisuuden säilyttämiseen sen eri kansallisissa ja alueellisissa ilmenemismuodoissa,

- kulttuurien väliseen vaihtoon ja taitotiedon vaihtoon,

ja se edistää kansalaisten, myös vähäosaisten, mahdollisuuksia päästä osallisiksi kulttuurista,

- 7) on tärkeää edistää kirjallisia teoksia ja niiden korkeatasoista kääntämistä yhteisössä järjestämällä täydennyskoulutusta kirjallisuuden kääntäjille ja muille kirja-alan ammattilaisille, erityisesti niille, joiden tehtävänä on edistää teosten saatavuutta Euroopan kansalaisten keskuudessa,

- 8) eurooppalaiset kirjallisuus- ja käännöspalkinnot voivat edistää korkeatasoisten kirjallisten teosten levitystä,

- 9) yhteisön toimielimet ovat pitäneet tärkeänä kirjallisen luomistyön tuntemusta ja levitystä erityisesti kääntämisen välityksellä, mistä ovat todisteina:

- Euroopan parlamentin päätöslauselma Euroopan yhteisöjen komission tiedonannosta neuvostolle, annettu 10 päivänä heinäkuuta 1987, toiminnasta kirja-alalla ⁽⁴⁾,

- neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden kulttuuriasioista vastaavien ministerien päätöslauselma, annettu 9 päivänä marraskuuta 1987, Euroopan kulttuurin tärkeiden teosten kääntämisen edistämisestä ⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ EYVL C 324, 22.11.1994, s. 11 ja EYVL C 279, 25.10.1995, s. 7.

⁽²⁾ EYVL C 100, 2.4.1996, s. 35

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto annettu 7 päivänä huhtikuuta 1995 (EYVL C 109, 1.5.1995, s. 289), neuvoston yhteinen kanta vahvistettu 27 päivänä kesäkuuta 1996 (EYVL C 264, 11.9.1996, s. 34) ja Euroopan parlamentin päätös tehty 22 päivänä lokakuuta 1996 (EYVL C 347, 18.11.1996, s. 25), Euroopan parlamentin päätös tehty 17 päivänä heinäkuuta 1997 sekä neuvoston päätös tehty 24 päivänä heinäkuuta 1997.

⁽⁴⁾ EYVL C 246, 14.9.1987, s. 136

⁽⁵⁾ EYVL C 309, 19.11.1987, s. 3

- neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden kulttuuriasioista vastaavien ministerien päätöslauselma, annettu 18 päivänä toukokuuta 1989, kirjan ja lukemisen edistämisestä ⁽¹⁾,
 - komission tiedonanto, annettu 3 päivänä elokuuta 1989, kirjasta ja lukemisesta: Euroopan kulttuurin haasteet,
 - neuvostossa kokoontuneiden kulttuuriministerien päätelmät, tehty 12 päivänä marraskuuta 1992, yhteisön kulttuuritoiminnan suuntaviivoista ⁽²⁾,
 - Euroopan parlamentin päätöslauselma, annettu 21 päivänä tammikuuta 1993, kirjan ja lukemisen edistämisestä Euroopassa ⁽³⁾, ja
 - neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden kulttuuriministerien päätöslauselma, annettu 17 päivänä toukokuuta 1993, Euroopan nykykirjallisuuden näytelmäteosten kääntämisen edistämisestä ⁽⁴⁾,
- 10) on otettava huomioon yhteisön ja Euroopan neuvoston järjestämän kirjaa ja lukemista koskevan eurooppalaisen valistuskampanjan (1993 – 1994) tulokset,
- 11) Euroopan yhteisön kulttuuria edistävästä toiminnasta 27 päivänä heinäkuuta 1994 annetussa komission tiedonannossa, jossa kirjaa ja lukemista pidettiin ensisijaisena alana, määritettiin sellaisten edistämistöimien puitteet, joilla voidaan tukea ja täydentää jäsenvaltioiden ponnisteluja toissijaisuusperiaatetta noudattaen,
- 12) on aiheellista toteuttaa yhteisön kulttuuritoimintaa kolmansien maiden kanssa Euroopassa ja Euroopan ulkopuolella sekä eurooppalaista kulttuuriyhteistyötä Euroopan neuvoston ja muiden toimivaltaisten kansainvälisten elinten, kuten Yhdistyneiden Kansakuntien kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestön (Unesco) kanssa,
- 13) tällä päätöksellä vahvistetaan tämän ohjelman koko keston ajaksi rahoituspuitteet, jotka 6 päivänä maaliskuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission julistuksen 1 kohdan mukaisesti muodostavat ensisijaisen ohjeen budjettivallan käyttäjälle vuosittaisessa talousarviomenettelyssä, ja
- 14) Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio ovat sopineet 20 päivänä joulukuuta 1994 yhteistoimintatavasta perustamissopimuksen 189b artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti annettujen säädösten täytäntöönpanomenettelyssä ⁽⁵⁾,

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

1 artikla

Tässä päätöksessä laaditaan liitteenä oleva Ariane-toimintaohjelma, jäljempänä 'tämä ohjelma', kaudelle 1 päivästä tammikuuta 1997 aina 31 päivään joulukuuta 1998, ja jonka tarkoituksena on lisätä Euroopan kansojen kirjallisen luomisen ja historian tuntemusta ja levittämistä sekä Euroopan kansalaisten mahdollisuuksia päästä osallisiksi niistä erityisesti kirjallisten teosten, näyttämöteosten ja tietoteosten kääntämiselle annettavan tuen, kirjan ja lukemisen alojen kumppanuuden pohjalta toteutettavien yhteistyöhankkeiden tuen ja alan ammattilaisten täydennuskoulutuksen avulla.

2 artikla

Tällä ohjelmalla edistetään jäsenvaltioiden välistä kulttuurialan yhteistyötä Euroopan tasolla. Sillä tuetaan ja täydennetään jäsenvaltioiden toimintaa toissijaisuusperiaatteen mukaisesti myötävaikuttaen siihen, että niiden kulttuurit kehittyvät kukoistaviksi pitäen arvossa niiden kansallista ja alueellista monimuotoisuutta.

Tällä ohjelmalla on seuraavat tavoitteet:

a) edistää kääntämisen avulla:

- sellaisten korkealaatuisten 1900-luvun kirjallisten teosten laajempaa levitystä, jotka ovat tunnusomaisia sen jäsenvaltion kulttuurille, josta ne ovat peräisin, ja kuvastavat erityisesti vuosisadan jälkimmäisen puoliskon eurooppalaisen nykykirjallisuuden suuntauksia; tämän vuoksi etusijalle asetetaan Euroopan unionin vähiten levinneillä kielillä kirjoitettujen teosten käännökset tai käännökset näihin kieliin;
- nykykirjallisuuden näyttämöteosten levitystä monipuolisen ja jäsenvaltioiden kulttuureille tunnusomaisen edustavan ohjelmiston esittämiseksi eurooppalaiselle yleisölle;
- tietoteosten levitystä Euroopan kansojen kulttuurin ja historian tuntemuksen lisäämiseksi erityisesti perustamissopimuksen 128 artiklan 2 ja 4 kohdassa mainituilla aloilla;

b) edistää kumppanuuden pohjalta toteutettavaa yhteistyötä tukemalla:

- kokemusten ja taitotiedon vaihtoa kirja-alaa koskevista yhteisesti kiinnostavista aiheista ammattilaisten kesken Euroopan tasolla;
- sellaisten kumppanuusaloitteiden kehittämistä, joiden tavoitteena on kirjojen levittämiseen liittyvien tietojen saatavuuden helpottaminen, lukemisen edistäminen sekä kansalaisten pääsy lukemisen pariin;

⁽¹⁾ EYVL C 183, 20.7.1989, s. 1

⁽²⁾ EYVL C 336, 19.12.1992, s. 1

⁽³⁾ EYVL C 42, 15.2.1993, s. 182

⁽⁴⁾ EYVL C 160, 12.6.1993, s. 1

⁽⁵⁾ EYVL C 102, 4.4.1996, s. 1

- c) edistää teosten kääntämisen ja niiden edistämisen laatua myöntämällä yhteisön tukea täydennyskoulutukseen kirjallisuuden kääntäjille ja muille kirja-alan ammattilaisille, erityisesti niille, joiden tehtävänä on edistää kirjojen saatavuutta kansalaisille,
- d) tukea ja täydentää edellä a, b ja c alakohdassa tarkoitettuja ponnisteluja antamalla tukea verkostojen ja ammatillisten järjestöjen esittämille uutta luoville suunnittelu- ja tutkimushankkeille.

3 artikla

Liitteessä kuvatut toiminnot pannaan täytäntöön 2 artiklassa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Ne pannaan täytäntöön 5 artiklassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

4 artikla

1. Tähän ohjelmaan voivat osallistua assosioituneet Keski- ja Itä-Euroopan maat (KIE-maat) näiden maiden kanssa tehtyjen tai tehtävien assosiointisopimusten yhteisön ohjelmiin osallistumista koskevissa lisäpöytäkirjoissa vahvistettujen edellytysten mukaisesti. Kypros ja Malta voivat osallistua tähän ohjelmaan, ja se tarjoaa mahdollisuuden yhteistyöhön sellaisten muiden kolmansien maiden kanssa, jotka ovat tehneet kulttuurilausekkeitä sisältäviä assosiointi- tai yhteistyösopimuksia näiden maiden kanssa sovittavien menettelyjen mukaisesti hankittavien lisämäärärahojen perusteella. Tietyistä yleisistä osallistumista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä on määrätty liitteen toiminnassa 6.

2. Yhteisö ja jäsenvaltiot edistävät Euroopan neuvoston sekä muiden kulttuurin alan toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen (esimerkiksi Unescon) kanssa tehtävää yhteistyötä varmistaen kunkin elimen ja järjestön omalle ominaislaadulle ja itsenäiselle toiminnalle arvoa antaen täytäntöön pantavien välineiden toisiaan täydentävän luonteen.

5 artikla

1. Komissio panee tämän ohjelman täytäntöön tämän päätöksen mukaisesti.
2. Komissiota avustaa komitea, joka muodostuu kunkin jäsenvaltion kahdesta edustajasta ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja. Komitean jäsenet voivat käyttää apunaan asiantuntijoita tai neuvonantajia.
3. Komission edustaja toimittaa ehdotuksen toimenpiteistä, jotka koskevat:

- liitteessä kuvattujen toimenpiteiden etusijoja ja yleisiä suuntaviivoja sekä toimenpiteitä koskevaa vuosittaista työsuunnitelmaa,
- kaikkien toimintojen yleistä tasapainoa,
- liitteessä kuvattujen hankkeiden eri tyyppisiä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä ja valintaperusteita (toiminnot 1, 2, 3, 4 ja 6),
- yhteisön antamaa taloudellista tukea (määrät, kesto, jakelu ja edunsaajat),
- tämän ohjelman valvontaa ja arviointia koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä sekä 8 artiklassa määrätyn arviointikertomuksen päätelmiä ja kaikkia tästä johtuvia tämän ohjelman mukautustoimenpiteitä.

Komitea antaa lausuntonsa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista ehdotuksista toimenpiteiksi määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyys mukaan. Lausunto annetaan perustamissopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa niiden päätösten edellytykseksi määrättyllä enemmistöllä, jotka neuvosto tekee komission ehdotuksesta. Komiteaan kuuluvien jäsenvaltioiden edustajien äänet painotetaan mainitussa artiklassa määrättyllä tavalla. Puheenjohtaja ei osallistu äänestykseen.

Komissio päättää toimenpiteistä, joita sovelletaan välittömästi. Jos toimenpiteet eivät kuitenkaan ole komitean lausunnon mukaisia, komissio ilmoittaa niistä viipymättä neuvostolle.

Siinä tapauksessa noudatetaan seuraavaa:

- a) Komissio voi lykätä päättämiensä toimenpiteiden soveltamista kahdella kuukaudella ilmoituksen teko-päivästä.
- b) Neuvosto voi määräenemmistöllä päättää asiasta toisin a alakohdassa tarkoitettua ajan kuluessa.

4. Komissio voi kuulla komiteaa mistä tahansa 3 kohdassa määräämättömästi tämän ohjelman täytäntöönpanoa koskevasta asiasta.

Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen tarvittavista toimenpiteistä.

Komitea antaa, tarvittaessa äänestettyään, lausuntonsa ehdotuksesta määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisuuden mukaan.

Lausunto merkitään pöytäkirjaan; lisäksi jokaisella jäsenvaltiolla on oikeus pyytää, että sen kanta merkitään pöytäkirjaan.

Komission on, niin suurelta osin kuin mahdollista, otettava huomioon komitean lausunto. Sen on ilmoitettava, millä tavoin lausunto on otettu huomioon.

6 artikla

1. Rahoituspuitteiksi tämän ohjelman toteuttamista varten 1 artiklassa tarkoitetuksi kaudeksi vahvistetaan 7 miljoonaa ecua.

2. Budjettivallan käyttäjä vahvistaa tarvittavat vuosimäärärahat rahoitusnäkymien rajoissa.

7 artikla

Komissio pyrkii yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa vahvistamaan, että toisaalta tässä ohjelmassa määrätty toiminnat ja muut kulttuuriohjelmat, kuten Kaleidoskooppi⁽¹⁾ ja Rafael sekä toisaalta erityisesti yhteisön koulutusalan toimintaohjelmat, kuten Sokrates⁽²⁾ ja ammatillisen koulutuksen alan ohjelmat, kuten Leonardo da Vinci⁽³⁾ täydentävät toisiaan.

8 artikla

Vuosi tämän ohjelman täytäntöönpanon jälkeen ja tämän kauden päättymistä seuraavien kuuden kuukauden kuluessa komissio esittää komiteaa kuultuaan Euroopan parlamentille ja neuvostolle saatuja tuloksia koskevan yksityiskohtaisen arviointikertomuksen, johon on tarvittaessa liitetty aiheellisia ehdotuksia, ohjelman jatkamista ja sitä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä koskevat ehdotukset mukaan lukien, jotta Euroopan parlamentti ja neuvosto voisivat tehdä ratkaisunsa ennen tämän ohjelman kauden päättymistä. Tässä kertomuksessa kiinnitetään erityistä huomiota yhteisön myöntämällä rahoitustuella aikaansaatuun, erityisesti kulttuuriseen lisäarvoon mukaan luettuna vaikutus vähemmän levinneillä kielillä julkaistavan kirjallisuuden levittämisen kannalta ja myön-

netyn tuen sosiaalis-taloudellisiin vaikutuksiin. Kertomuksen tarkoituksena on arvioida sekä laadullisesti että määrällisesti, missä määrin ohjelmalla on voitu saavuttaa 2 artiklassa tarkoitettut tavoitteet.

Edellä 1 kohdassa tarkoitettun arvioinnin ja komission tekemien ehdotusten valossa Euroopan parlamentti ja neuvosto harkitsevat mahdollisuutta antaa uusi ohjelma, joka laaditaan ja kehitetään ottaen täysin huomioon tästä ohjelmasta saadut hedelmälliset kokemukset.

Tässä yhteydessä ne voivat tarvittaessa toteuttaa kaikki aiheelliset toimenpiteet tämän ohjelman keskeytymisen välttämiseksi.

9 artikla

Tämä ohjelma, joka sisältää käytännön ohjeet menettelystä, sellaisista jäsenvaltioiden nimeämisistä yhteyspisteistä, joiden avulla voidaan varmistaa tekninen apu kulttuurihankkeille, hakemusten jättämisen määräajoista sekä hakemukseen liitettävistä asiakirjoista, julkaistaan vuosittain *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden C-sarjassa*.

10 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 6 päivänä lokakuuta 1997.

Euroopan parlamentin puolesta

J. M. GIL-ROBLES

Puhemies

Neuvoston puolesta

J. POOS

Puheenjohtaja

⁽¹⁾ EYVL L 99, 20.4.1996, s. 20

⁽²⁾ EYVL L 87, 20.4.1995, s. 10

⁽³⁾ EYVL L 340, 29.12.1994, s. 8

LIITE

ARIANE-OHJELMA

Tämän ohjelman toimintojen tarkoituksena on tukea kirjallisuuden ja Euroopan kansojen historian tunte-
musta ja levitystä sekä Euroopan kansalaisten mahdollisuuksia päästä osallisiksi niistä erityisesti kirjallisten
teosten, näyttämöteosten ja tietoteosten kääntämiselle annettavalla tuella, kumppanuuden pohjalta toteutetta-
vien kirjaa ja lukemista koskevien yhteistyöhankkeiden tuella sekä tämän alan ammattilaisten täydennyskou-
lutuksella.

TOIMINTA 1

Käännöstuot

1. Korkeatasoisten 1900-luvun kirjallisten teosten käännöstuki näiden teosten levittämiseksi entistä laajem-
malle niitä julkaisemalla

a) Tukea myönnetään sellaisten korkeatasoisten 1900-luvun kirjallisten teosten (romaanit, novelli, essee,
kirjallisuuden historia, elämäkerta, näytelmäteos, runous) kääntämiselle, jotka ovat tunnusomaisia sen
jäsenvaltion kulttuurille, josta ne ovat peräisin, kuvastavat erityisesti vuosisadan jälkimmäisen puoliskon
eurooppalaisen nykykirjallisuuden suuntauksia ja voivat kiinnostaa suurta eurooppalaista yleisöä.

b) i) Tukea voivat saada teokset, jotka on jo käännetty ja julkaistu kahdella Euroopan unionin kielellä
(alkuperäisen kielen lisäksi). Tuen tarkoituksena on tukea kääntämistä vähintään yhdelle muulle
Euroopan unionin kielelle siten, että etusijalla ovat käännökset vähiten levinneille Euroopan
unionin kielille.

ii) Jotta annettaisiin etusija vähemmän levinneille Euroopan unionin kielille, teokset, jotka on kirjai-
tettu jollakin näistä kielistä, voidaan kuitenkin ottaa huomioon kääntämistä tuettaessa, vaikka niitä
ei ole aiemmin käännetty muille Euroopan unionin kielille. Tuen tarkoituksena on tukea kääntä-
mistä johonkin toiseen Euroopan unionin kieleen. Näitä määräyksiä sovelletaan muun muassa teok-
siin, jotka

— on laadittu jollakin laajalle levinneellä kielellä, mutta julkaistu jossakin pinta-alaltaan pienessä
jäsenvaltiossa;

— on laadittu jäsenvaltioiden muilla kielillä.

c) Etusija olisi annettava pienten itsenäisten kustantamoiden hakemuksille.

d) Tukihakemuksen esittää komissiolle yksi tai useampi jäsenvaltioon kuuluva kustantaja. Kustantajan tai
kustantajien esittämään hakemukseen on sisällyttävä kääntäjän tai kääntäjien suostumus. Tuki voi olla
enimmillään 100 prosenttia kääntäjän palkkiosta, joka on neuvoteltu kyseisten markkinoiden tavan-
omaisen käytännön mukaisesti. Kustantaja sitoutuu mainitsemaan näkyvästi käännöksen tekijän nimen
sekä yhteisön tuen.

Kustantajien on todistettava, että niillä on hallussaan sen teoksen kääntämiseen ja/tai julkaisemiseen
mahdollisesti liittyvät oikeudet, jota hakemus koskee, ja että ne eivät olisi ilman yhteisön tukea esittä-
neet kyseisen käännetyksen teoksen julkaisemista puoltavaa kaupallista arviota.

e) Teokset, joille voidaan myöntää tukea, valitaan kaksi kertaa vuodessa.

2. Näyttämöteosten käännöstuki niiden entistä laajemmaksi levittämiseksi esittämällä niitä yleisölle

Tukea myönnetään sellaisten näyttämöteosten kääntämiselle kahdelle Euroopan unionin kielelle, joita on
esitetty näyttämöllä tai jotka ovat olleet audiovisuaalisessa levityksessä ja jo saaneet tunnustusta arvosteli-
joilta ja yleisöltä.

Tuki on varattu ensisijaisesti 1900-luvun tuoreille teoksille.

Käännettäväksi ehdotettujen teosten on perustuttava johonkin todelliseen julkista esitystä koskevaan hank-
keeseen.

Johtajat, ohjaajat tai tuottajat, jotka ovat jonkin jäsenvaltion kansalaisia, esittävät alkuperäisen hakemuksen
näyttämöteoksen esittämiseksi yleisölle. Hakemus lähetetään samaan aikaan sekä komissiolle että jäsenval-
tioiden nimeämille yhteyspisteille, jotka antavat lausunnon esitettyjen hankkeiden tärkeysjärjestyksestä.

Käännettävien teosten lopullinen valinta suoritetaan ottaen erityisesti huomioon käännettäväksi ehdotet-
tujen teosten laatu. Käännöskieliä valittaessa toimivaltainen taho valvoo, että laajalle levinneiden ja vähiten
levinneiden kielten välillä vallitsee tasapaino, jotta voidaan lisätä näiden teosten mahdollisuuksia tavoittaa
laaja ja monimuotoinen yleisö.

Tuki myönnetään käännösapurahana, jonka suurin mahdollinen, vuosittain tarkistettava määrä on 3 500 ecua. Apurahalla ei ole vaikutusta kyseisen käännetyksen mahdollisesta esittämisestä, levityksestä tai julkaisemisesta tekijöille tai kääntäjille maksettaviin palkkioihin.

Yhteyspisteet tallettavat yhteisön tuella toteutetut käännökset ja antavat ammattilaisille kaikkia näiden tarvitsemia tietoja. Ne voivat välittää kyseisten teosten käännökset vain sellaisille henkilöille tai elimille, jotka ovat saaneet tähän luvan oikeuksien haltijoilta voimassa olevien kansallisten sääntöjen mukaisesti.

3. Tietoteosten ja tieteellisten tutkimusten käännöstuki tiedon entistä laajemmaksi levittämiseksi kulttuuri-alalla

Tietoteosten ja tieteellisten tutkimusten kääntämiselle kahdelle Euroopan unionin kielelle myönnettävän tuen tarkoituksena on:

- lisätä Euroopan kansojen kulttuurin ja historian tuntemusta ja levitystä,
- helpottaa tiedon ja kokemusten vaihtoa ja edistää tällä tavalla yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä perustamissopimuksen 128 artiklassa tarkoitetuilla aloilla, erityisesti sellaista vaihtoa, jota ensisijaisesti kehittää yhteisö kulttuuritoimintansa puitteissa.

Ottaen kuitenkin huomioon sen kentän laajuus, jota tämän toiminnan on tarkoitus koskea (historian, taidehistorian, humanististen tieteiden, yhteiskuntatieteiden jne.), tietoteosten käännöstukea kehitetään aluksi kokeilevana ja valikoivana toimintana.

Tukea myönnetään myös jäsenvaltioissa kulttuurialalla jo olemassa olevia käytäntöjä ja järjestelmiä käsittelevien tutkimusten ja raporttien kääntämiselle, jolloin on mahdollista korostaa erityisesti perustamissopimuksen 128 artiklan 2 ja 4 kohtaan liittyviä yhteisiä ongelmia.

Hakemukseen liitetään tiedot, joista käy selville sen teoksen tai tutkimuksen olennainen anti, jonka kääntämiselle haetaan tukea, kyseisen alan tuntemuksen lisäämiseksi, maininta kohdekielistä sekä tekijän ja kääntäjän kirjallinen suostumus.

Teoksia ehdotetaan komissiolle suoraan tai jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välityksellä. Teokset voidaan kääntää niin monelle kielelle kuin katsotaan tarpeelliseksi.

Yhteisön avustusta myönnetään kääntäjän annettua kirjallisen suostumuksensa kahdenlaisten yksityiskohdainten sääntöjen perusteella teoksen alkuperän mukaan:

- jos käännettäväksi ehdotettava teosta esittää jäsenvaltion välityksellä kustantaja teoksen julkaisemiseksi Euroopan markkinoilla, yhteisön tukea myönnetään edellytyksin, jotka vastaavat nykykirjallisuuden teosten käännöstuelle määrättyjä edellytyksiä (1 kohta);
- jos jäsenvaltion välityksellä käännettäväksi ehdotettua teosta ei ole tarkoitettu kaupalliseen hyödyntämiseen (vaan se esimerkiksi käännetään yliopistoa, tutkimuskeskusta, erityisalan laitosta jne. varten), yhteisön tuki myönnetään apurahana, jonka tarkoituksena on antaa kääntäjille mahdollisuus saattaa työnsä päätökseen sellaisin edellytyksin, jotka vastaavat näyttämöteosten käännöstuelle asetettuja edellytyksiä (2 kohta).

Komissio julkistaa vuosittain 1, 2 ja 3 kohdan mukaisesti käännettyjen teosten luettelon ja näitä teoksia koskevat lähdetiedot.

Tämän toiminnan yhteydessä käytettävät varat muodostavat 50 prosenttia tähän ohjelmaan osoitetuista kokonaisrahoituspuutteista. Tämän ohjelman kuuden toiminnan välinen erittely vahvistetaan 5 artiklan 4 kohdassa määrättyjen menettelyjen mukaan.

TOIMINTA 2

Sellaisille kumppanuuden pohjalta toteutettaville yhteistyöhankkeille myönnettävä tuki, joiden tarkoituksena on edistää kirja-alaa ja lukemista ja kansalaisten mahdollisuuksia päästä osallisiksi niistä

Tukea voidaan myöntää sellaisiin yhteistyöhankkeisiin, joihin osallistuu tällä alalla erityistä toimintaa tai erityisiä ohjelmia kehittäneiden verkostojen, ammatillisten yhdistysten tai järjestöjen (esimerkiksi kirjailijoiden ja kääntäjien, kirjastojen, pienten ja keskusurten kustantamoiden ja kirjakauppojen), yleishyödyllisten kirja-alalla toimivien säätiöiden sekä alueellisten (tai paikallisten) yhteisöjen esittämiä kumppaneita vähintään kolmesta jäsenvaltiosta.

Muiden kuin ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen toimijoiden esittämät yhteistyöhankkeet eivät voi saada tukea tämän toiminnan yhteydessä.

Kyseeseen tulevat yhteistyöhankkeet koskevat mitä tahansa aloitetta, johon sisältyy ensimmäisessä alakohdassa mainittujen toimijoiden kumppanuus (kokoukset, symposiumit, tapahtumat, yhteistyötä tai vaihtoa koskevat kokeilutoiminnat), joiden tarkoituksena on erityisesti edistää:

- a) Euroopan kansojen kirjallisuuden ja historian vastavuoroista tuntemusta ja mahdollisuutta päästä osalliseksi niistä;

b) sellaisten kumppanuusaloitteiden kehittämistä, joiden tavoitteena on helpottaa:

- kirjojen levittämiseen liittyvien tietojen saatavuutta esimerkiksi luomalla tietopankki, joka sisältää tietoja markkinoilla olevista kirjoista sekä kustantamoista ja niiden erikoisaloista eurooppalaisten teosten yhteistuotannon ja -julkaisun edistämiseksi
- kirjallisuuden edistämistä
- kirjallisuuden kääntämistä, mukaan lukien mahdollisuus perustaa semanttisten tietojen tietokanta (semanttiset vaikeudet ja erityispiirteet) teknisten tekstien ja kirjallisuuden kääntäjille
- kansalaisten mahdollisuuksia päästä osalliseksi lukemisesta;

c) ammattilaisten kokemusten ja taitotiedon vaihtoa yhteisesti kiinnostavista aiheista Euroopan tasolla.

Tämän toiminnan yhteydessä esitettyjen kumppanuushankkeiden on oltava eurooppalaisittain kiinnostavia ja esimerkittäisiä tai uutta luovia. Niiden on osoitettava, että yhteisön tuki, joka hankkeelle voidaan myöntää, tuottaa todellista lisäarvoa.

Lisätukea myönnetään hankkeille, joihin sisältyy toimenpiteitä saatujen tulosten levittämiseksi.

Yhteisön rahoitusta ei myönnetä:

- yhteisön muiden ohjelmien piiriin kuuluvaan toimintaan ja tapahtumiin (elokuva- ja televisioala (Media II) (1)), kulttuuriperintö (Rafael) ja taide- ja kulttuuritoiminta (Kaleidoskooppi),
- saman jäsenvaltion alueilta peräisin oleviin tai puhtaasti kansallisiin tai kahdenvälisiin kulttuuriyhteistyöhankkeisiin,
- tarvikkeiden ja julkaisujen valmistamiseen kaupallisiin tarkoituksiin; monografiat, kokoelmat, aikakauslehdet, äänilevyt, CD:t, video, CD-I:t ja CD-ROMit otetaan kuitenkin huomioon, silloin kun ne ovat hankkeen olennainen osa,
- sellaisten kulttuurijärjestöjen investointi- tai toimintakuluihin, jotka eivät ole esitetyn hankkeen olennainen osa.

Komission jäsenvaltioiden ehdotuksesta nimeämät riippumattomat asiantuntijat arvioivat järjestäjien esittämän hanketta koskevan toimintakertomuksen perusteella vuosittain, jatketaanko yhteisön tukea seuraavana vuotena. Riippumattomat asiantuntijat voivat suositella hankkeeseen muutoksia.

Hankkeiden yhteydessä on esitettävä tasapainotettu rahoitussuunnitelma, jossa ilmoitetaan esitettyjen toimien toteuttamiseen tarvittavat rahavarat. Tätä toimintaa koskevan hankkeen rahoitusosuus ei yleensä voi olla enemmän kuin 25 % kyseisen hankkeen kokonaiskustannuksista eikä missään tapauksessa enemmän kuin 50 000 ecua. Sellaisten hankkeiden yhteydessä, joihin sisältyy määräyksiä tulosten laajemmaksi levittämiseksi yleisölle tai ammattilaisille, voidaan myöntää yhteisön lisärahoitusta, joka on enintään 50 % kyseiseen toimintaan liittyvistä kustannuksista, mutta kokonaisuudessaan ei enemmän kuin 20 000 ecua.

Hankkeille, joiden osalta yhteisön myöntämä rahoitus olisi vähemmän kuin 5 000 ecua, ei periaatteessa voida myöntää tukea tämän toiminnan yhteydessä.

Hankkeista on esitettävä yhteisölle erityinen hakemus. Hakemukseen on liitettävä:

- toteutettavia toimia koskeva yksityiskohtainen suunnitelma, jossa erityisesti ilmoitetaan yhteisön tasolla saavutettava lisäarvo,
- toteuttavien toimien yksityiskohtainen alustava talousarvio.

TOIMINTA 3

Eurooppalaisen kirjallisuuden vastavuoroisen tuntemuksen ja levittämisen hyväksi työskentelevien ammattilaisten täydennyskoulutus

Yhteisö täydentää jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ponnisteluja myöntämällä erityistä tukea ammattilaisten, erityisesti kirjallisuuden kääntäjien täydennyskoulutukseen teosten kääntämisen laadun parantamiseksi sekä toiminnan 2 piiriin kuuluvalla kirjan ja lukemisen alalla toimivien muiden ammattilaisten täydennyskoulutukseen, jotta edistettäisiin jäsenvaltioiden erilaisia kulttuureja ja kansalaisten mahdollisuuksia päästä osallisiksi niistä.

(1) EYVL L 321, 30.12.1995, s. 25

Yhteisön tukea myönnetään apurahana ja matka-apurahana matkakustannuksia ja täydennyskoulutuskursseja varten.

Apurahoja tai muita tämän toiminnan yhteydessä määrättyjä yhteisön tuen muotoja myönnetään verkostojen, järjestöjen, yhdistysten, säätiöiden sekä erikoistuneiden kustantamoiden tai oppilaitosten (erityisesti esimerkiksi kirjastoverkostojen, kääntäjäoppilaitosten jne.) esittämiin koulutushankkeisiin sen jälkeen, kun jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia on kuultu asiassa.

TOIMINTA 4

Liitännäistoimenpiteet

A. Erityistoimenpiteet

1. Kulttuuriyhteistyön parantamiseksi kirjan ja lukemisen alalla tukea voidaan myöntää rajoitetuissa erityistapauksissa hankkeille, jotka koskevat Euroopan tasolla järjestettäviä kokouksia, tai tämän ohjelman alaan kuuluville tutkimuksille edellyttäen, että kyseiset kokoukset ja tutkimukset eivät ole saaneet yhteisön tukea tästä ohjelmasta.
2. Hakemuksissa on esitettävä niiden toteuttamiseen tarvittavat rahoitustakuut. Tämän toiminnan yhteydessä yhteisön osuus ei missään tapauksessa voi olla enemmän kuin 50 % kokouksen tai tutkimuksen kokonaiskustannuksista eikä enemmän kuin 50 000 ecua.

- B. Komissio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet yhteistyössä yhteyspisteiden kanssa tämän ohjelman tekemiseksi tunnetuksi ja sitä koskevien tietojen välittämiseksi, jotta kulttuurialan toimijat ja verkostot olisivat perillä sen toiminnoista ja saisivat niistä tietoja.

TOIMINTA 5

Aristeion-palkinnot: synergiaa kääntämisen avulla

Yhteisö suorittaa vuosittain osuutensa Aristeion-palkinnoista (Euroopan kirjallisuuspalkinto ja Euroopan käännöspalkinto).

Euroopan kirjallisuuspalkinnon yhteydessä nimetyillä kuudella teoksella on ilman muuta oikeus saada käännöstukea niiden kääntämiseksi vähintään kahteen muuhun kieleen edellytyksin, jotka vastaavat kirjallisten teosten käännöstuella määrättyjä edellytyksiä (toiminta 1 – 1.a), mikäli kustantaja esittää suoraan komissiolle tätä koskevan hakemuksen.

TOIMINTA 6

Kolmansien maiden osallistuminen

Edellä 4 artiklassa tarkoitetut kolmannet maat osallistuvat tähän ohjelmaan kyseisessä artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti. Osallistumisessa ja yhteistyössä on otettava huomioon seuraavat tavoitteet:

- jäsenvaltioiden kirjallisuuden entistä parempi levitys kyseisessä kolmansissa maissa ja kyseisten kolmansien maiden kirjallisuuden entistä parempi tuntemus jäsenvaltioissa,
 - niille ammatillisille, jotka työskentelevät eurooppalaisen kirjallisuuden vastavuoroisen tuntemuksen ja levittämisen hyväksi, erityisesti kirjallisuuden kääntäjille ja toiminnan 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen teosten kääntäjille sekä muille kirjan ja lukemisen alan ammatillisille suunnattujen täydennyskoulutus-toimien edistäminen,
 - synergian kehittäminen, millä pyritään edistämään kirjailijoiden ja kääntäjien ammatillisten järjestöjen, kirjastojen, pienten ja keskisuurten kustantamoiden, kirjakauppojen ja kirja-alalla toimivien yleishyödyllisten yhdistysten ja säätiöiden esittämiä hankkeita.
-